

Unijazz podporuje různou kulturu. Už sedmatřicet let.

16.9.2024 - PETRA JUNGWIRTHOVÁ | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

Čítárna Unijazz. Nevšední, tichý a vlídný prostor, který by v rušné žižkovské ulici plné aut hledal jen málokdo. Už ve svém předchozím působišti v Jindřišské ulici byla tato kavárna a klub vyhledávaným prostorem.

Jak říká jeden ze zakladatelů **Čestmír Huňát**: „Už od svých počátků před více než pětatřiceti lety se Čítárna Unijazz snaží prostřednictvím kulturních aktivit otevírat důležitá společenská témata“. A jak dodává aktuální dramaturgyně **Anna Marie Schorm** „Není problém zde jeden večer zažít komorní literární čtení mladých tvůrců a tvůrkyň, kdy by v publiku bylo díky soustředěnému poslechu slyšet spadnout špendlík, a další večer hostit rockově energický koncert, kdy publikum vpředu u pódia nespoutaně tančí“. Zkrátka a dobře, v kavárně zařízené jako obývací pokoj s množstvím knih a originály obrazů se denně něco děje: přednášky, besedy, vernisáže a výstavy, prezentace knih ...

A ve čtvrtek 17. září 2024 se zde uskuteční další nevšední setkání, které ve spolupráci s Čítárnou Unijazz připravil **Ústav pro studium totalitních režimů**. O rozhovor jsme proto požádali jednak právě **Čestmíra Huňátu**, který stál u zrodu Čítárny a přiblíží nám její minulost, jednak dramaturgyni **Annu Marii Schorm**, která představí mimo jiné i program pro nadcházející podzimní sezónu.

Unijazz. Jak vznikl a s jakým posláním?

Čestmír Huňát, zakladatel a čestný předseda spolku Unijazz: Unijazz, sdružení pro podporu kulturních aktivit, je organizací navazující na činnost původní Jazzové sekce, jejíž činnost byla ukončena v roce 1986 zatčením členů jejího výboru a následným inscenovaným procesem v roce 1987. Ještě v témže roce, po propuštění z vazby, nastartovala část členů výboru a aktivistů snahu o pokračování práce Sekce oslovením členské základny v celé republice. Žádost o povolení činnosti Unijazzu státní orgány opakovaně zamítaly, a Unijazz tak byl nucen vyvíjet své aktivity v ilegalitě. Teprve počátkem roku 1990 byl Unijazz oficiálně zaregistrován jako jedno z prvních polistopadových občanských sdružení a mohl tak již v nových podmínkách pokračovat ve své práci.

Proč zrovna Čítárna?

Název Čítárna pro klubové zařízení v Jindřišské byl zvolen v podstatě z nouze. Prostory jsme měli pronajaty pouze jako kanceláře, po jednáních se nám však podařilo vklínit do smlouvy ještě klauzuli, že prostory budou využívány i jako čítárna přístupná veřejnosti. I po přesídlení do nového působiště na úpatí Žižkova zůstává Čítárna Unijazz zavedenou značkou, kterou neměníme.

A proč UNIJAZZ?

Název Unijazz vznikl dosti krkolomně. Chtěli jsme, aby bylo zřejmé, že navazujeme na činnost Jazzové sekce nebo v ní pokračujeme (původní název nebylo možné po zinscenovaném soudním procesu v roce 1986 používat). Pro Jazzovou sekci se mezi členy a příznivci běžně používala zkratka JS, pro komunikaci s nimi jsme jako označení „staronové“ organizace používali zkratku UJS (Uni Jazz Sdružení). I když jsme se nezabývali pouze jazzovou hudbou, ale věnovali jsme se i jiným hudebním žánrům a dalším kulturním oblastem (což měla napovídat předpona „uni“), muselo se v názvu objevit slovo „jazz“. Jazzová sekce i následně se rodící Unijazz byli kolektivními členy Mezinárodní jazzové

federace při Hudební radě Unesco, která nad námi držela ochrannou ruku. Tak se zrodila značka, kterou používáme dodnes a kterou netřeba měnit

Co je specifikem Čítárny?

Anna Marie Schorm, dramaturgyně Čítárny Unijazz: Neformální, téměř „obývací“ útulná atmosféra, kterou se podařilo přenést i do nového působiště na Žižkově. V takové atmosféře se daří propojovat nejen generačně různé skupiny, ale také různé sociální bubliny, umělecké scény a žánry – Čítárna je tak bezpečným a otevřeným místem setkávání pro všechny, kdo rádi sdílejí myšlenky, životní zkušenosti, umělecké přístupy k reflexi světa a dění v něm.

Zajímavá osobnost. Na koho či na jakou událost vy osobně nejraději vzpomínáte?

Je těžké vybrat jen některá jména nebo dokonce jen jedno. Já osobně si například velmi vážím času, který nám se svou přednáškou o aktuální situaci na Ukrajině věnovala válečná reportérka Lenka Klicperová (tento večer jsme pořádali ve spolupráci s majiteli usedlosti Krenovka, kde Čítárna momentálně sídlí), dále koncertu skvělých fusion jazzmanů Tryptych v čele s bubeníkem Dušanem Černákem či návštěvy spisovatele Jáchyma Topola v rámci našich pravidelných literárních večerů ve spolupráci s nakladatelstvím Argo.

Kdo jsou vaši návštěvníci?

Naše publikum sestává z nejrůznějších generačních i sociálních skupin. Společným jmenovatelem je touha o věcech přemýšlet, dívat se pod povrch a sdílet myšlenky a zkušenosti.

Spolupracujete také s hosty ze zahraničí? S kým? Jak?

V rámci hudebního programu vybíráme zahraniční kapely a projekty z alternativní, jazzové či třeba progresivně rockové scény (například dark westernová písničkářka Sally Grayson, berlínští indie-rockeři Elektrokohle, slovenská zpěvačka a skladatelka Katarína Málíková, britský písničkář Rob Clamp...), ve spolupráci s festivalem Alternativa hostíme i hudební projekty založené na elektronice a tanečnu (třeba Timothée Quost).

Co je, řekněme, hlavní linií vašeho programu? Jaký typ programu preferujete a „pouštíte dovnitř“?

Bez ohledu na uměleckou formu a žánr cokoli, co jen neklouže plytce po povrchu a kde se naopak tvůrci snaží o hlubší sdělení a sdílení prožitku. Důležitá je právě touha o věcech kriticky uvažovat, nebrat veškeré dění jako samozřejmost, ale nějak je uchopit a transformovat v určitou (hudební, literární, divadelní či jinak apelativní) formu a tu s publikem sdílet.

Jak vy osobně vnímáte současnou kulturu? Co je podle vás skvělé - a co považujete za průšvih?

Skvělá je svoboda. Možnost svobodně tvořit a vyjadřovat se. Jako možný „průšvih“ vidím určitou přehlcnost vjemy, událostmi a děním.

Kdo ze současných umělců je takřikajíc vaše krevní skupina?

Pokud mám zmínit jedno konkrétní jméno, pak je to určitě Karel Šuster – náš dvorní fotograf a archivář, který je dlouhodobě spjat s unijazzím spolkem.

A na závěr - co chystáte na podzim a co čtenáři nesmí minout?

Ve čtvrtek 26. září zveme všechny příznivce a příznivkyň hlubokých frekvencí na společný koncert baskytaristů Marka Bera a Evy Turnové v jejich novém projektu s Vladivojnou La Chia. Z říjnových akcí zvu na 14. 10., kdy společně zavzpomínáme na Petra Skoumala. A obecně v průběhu podzimu chystáme další tři večery ze série Rádio 1 nablízko, kdy se diváctvo může naživo setkat se známými hlasy této legendární rozhlasové stanice.

A my přidáváme ještě jedno pozvání na nevšední křest knih s názvem Underground Praha – Košice, který se uskuteční 18. září 2024 v 19.00 h. První část křtu sestává z prezentace dvou dílů knih o undergroundu (**Underground v letech 1981-1986, Underground v letech 1987-1988**, ed. Ladislav Kudrna, vyd. nakladatelství Pulchra, Ústav pro studium totalitních režimů (ÚSTR), další pak bude věnována publikaci **Zakázaná výstava 77** autorské dvojice Daniel Pastirčák/ Rudolf Prekop (vyd. ÚSTR). Nevšední atmosféru akce zvýrazní vystoupení undergroundové skupiny **Motl Family**, jejíž repertoár tvoří kultovní undergroundové songy Mejly Hlavsy a Sváti Karáska. Součástí programu bude vernisáž fotografií **Rudolfa Prekopa** a **Eduarda Štefana** – jediných exponátů Zakázané výstavy, které se podařilo zachránit. Jejich unikátní veřejná prezentace proběhne poprvé po 47 letech.

<https://www.ustrcr.cz/83064>